

ΕΠΛ232 – Προγραμματιστικές Τεχνικές και Εργαλεία

Χαμηλού Επιπέδου Προγραμματισμός Ι (Κεφάλαιο 20.1, ΚΝΚ-2ΕΔ)

Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

<http://www.cs.ucy.ac.cy/courses/EPL232>

Περιεχόμενο Διάλεξης

- **Εισαγωγή**
- **Δυαδικοί Τελεστές (Bitwise Operators)**
 - Τελεστές Ολίσθησης (Shift): \gg , \ll
 - Τελεστές Συμπλήρωμα (\sim), AND ($\&$), OR (\mid), XOR (\wedge)
 - Χρήση Τελεστών για πρόσβαση σε bit
 - Ανάθεση, Διαγραφή και Δοκιμή Bit
 - Ονόματα σε Μάσκες
 - Παράδειγμα Κρυπτογράφησης XOR
- Δομές με Δυφία (Struct with bit-fields)
- Θέματα Ευθυγράμμισης Μνήμης με Δομές Διφυιών

Διάλεξη #19

Προγραμματισμός με Bits (Εισαγωγή)

- Στις προηγούμενες διαλέξεις έχουμε γνωρίσει τη C ως μια **υψηλού επίπεδου γλώσσα**.
 - Οι δυνατότητες της σε αυτό το πλαίσιο ήταν **ανεξάρτητες αρχιτεκτονικής** (machine-independent), π.χ., χρήση sizeof(int) θα μας έδινε κάποια machine-independent υλοποίηση
 - Επίσης, **ΟΛΗ** η επεξεργασία **δεδομένων** στη **μνήμη**, **αρχεία**, κτλ. γινόταν σε **μονάδες Byte (B)**.
- Ωστόσο, αρκετά προγράμματα, χρειάζονται να εκτελούν λειτουργίες σε **μονάδες Bit (b)**, π.χ.,
 - Προγραμματισμός Συστημάτων (Λειτουργικά Συστήματα, Βάσεις Δεδομένων, Δίκτυα, κτλ.)
 - Προγράμματα/Βιβλιοθήκες κρυπτογράφησης, συμπίεσης, κτλ.
 - Προγράμματα Γραφικών (π.χ., μεταβολή συγκεκριμένων bits μιας εικόνας)
 - Προγράμματα που απαιτούν γρήγορη εκτέλεση και/ή αποδοτική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του συστήματος.

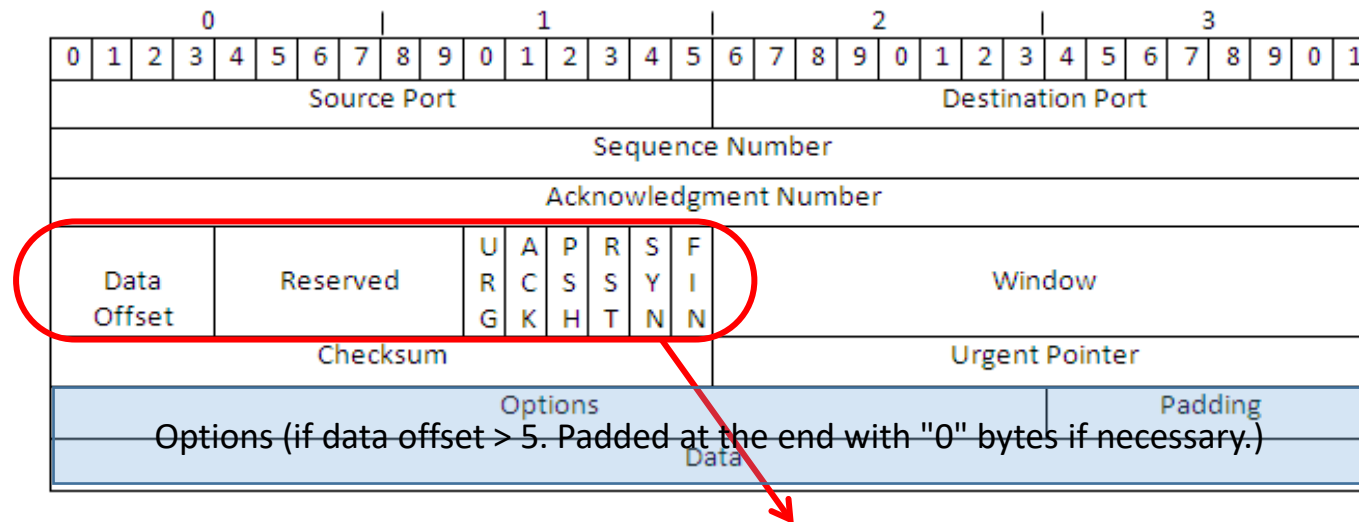
* **TCP** (Transmission Control Protocol) είναι ένα από τα σημαντικότερα πρωτόκολλα της Συλλογής Πρωτοκόλλων Διαδικτύου. Οι κύριοι στόχοι του πρωτοκόλλου TCP είναι να επιβεβαιώνεται η αξιόπιστη αποστολή και λήψη δεδομένων.

πηγή: Wikipedia

Εφαρμογές στα Δίκτυα

Προγραμματισμός με Bits

- **Εφαρμογή στα Δίκτυα:** Για παράδειγμα, θεωρήστε την ακόλουθη δομή (**TCP**)*, η οποία βρίσκεται κάτω από οποιαδήποτε επικοινωνία μας μέσω του WWW!
 - Κάθε πακέτο στο WWW χρησιμοποιεί το πρωτόκολλο: **HTTP** που βασίζεται σε **TCP** και **IP**.
 - Το Internet αποτελείται από πολλά αντίστοιχα πρωτόκολλα.

Αυτά είναι bit ελέγχου 6 1-bit που ελέγχουν την εγκατάσταση σύνδεσης, τον τερματισμό σύνδεσης, την εγκατάλειψη σύνδεσης, τον έλεγχο ροής, τον τρόπο μεταφοράς κλπ. Η λειτουργία τους είναι:

- URG: Urgent pointer is valid
- ACK: Acknowledgement number is valid
- PSH: Request for push
- RST: Reset the connection
- SYN: Synchronize sequence numbers
- FIN: Terminate the connection

Τα πεδία αυτά (flags), αποθηκεύονται σε bits για εξοικονόμηση χώρου στη μετάδοση ενός πακέτου.

Εφαρμογές στα Δίκτυα

Προγραμματισμός με Bits

Απλοποιημένο παράδειγμα ενός **struct** το οποίο μπορεί να αναπαραστήσει τα δεδομένα του **TCP** σε ένα πρόγραμμα.

```
typedef struct {  
    unsigned short source; // 2B  
    unsigned short dest; // 2B  
    unsigned int seq; // 4B  
    unsigned int ack_seq; // 4B  
    unsigned short doff:4; //  
    unsigned short res1:4; // 1B  
    unsigned short res2:2; //  
    unsigned short urg:1; //  
    unsigned short ack:1; //  
    unsigned short psh:1; //  
    unsigned short rst:1; //  
    unsigned short syn:1; //  
    unsigned short fin:1; // 1B  
    unsigned short window; // 2B  
    unsigned short check; // 2B  
    unsigned short urg_ptr; // 2B  
} __attribute__((packed)) TCP;
```

Υποδηλώνει 4 bits

Πόσο κοστίζει η επικεφαλίδα του IP μαζί με του TCP;

- **sizeof(TCP) = 20 bytes!**
- 20 bytes για το IP
- = 40 bytes + επικεφαλίδα του application layer

[Wikipedia](#)

Εφαρμογές στα Βάσεις Προγραμματισμός με Bits

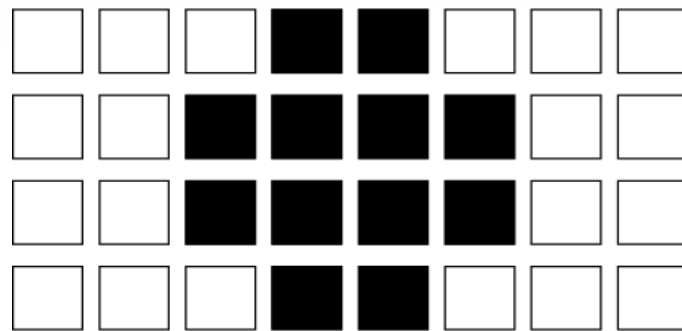
- **Εφαρμογή στις Βάσεις:** Έστω ότι θέλετε να αποθηκεύσετε τις 25 απαντήσεις $\{Y|N\}$ ερωτηματολογίων για 1 εκατομμύρια άτομα!
 - 25 απαντήσεις * **1 int** * 10^6 άτομα = **95,36 MB**
 - 25 απαντήσεις * **1 char** * 10^6 άτομα = **23,84 MB**
 - 25 απαντήσεις * **1 bit** * 10^6 άτομα = **2,98 MB!**
- Στις βάσεις δεδομένων, όπου ο **όγκος δεδομένων** είναι μεγάλος, γίνεται σημαντική η **εξοικονόμηση χώρου**
 - για αυτό η **χρήση bit πεδίων** αντί των **byte** πεδίων μπορεί να επιφέρει μεγάλη εξοικονόμηση σε εξειδικευμένες εφαρμογές.

Εφαρμογές στα Γραφικά – Ασπρόμαυρη εικόνα

Προγραμματισμός με Bits

- Σε κάθε pixel αντιστοιχίζεται ένα μοτίβο bit (0 για το λευκό, 1 για το μαύρο)

Εικόνα

0 0 0 1 1 0 0 0
0 0 1 1 1 1 0 0
0 0 1 1 1 1 0 0
0 0 0 1 1 0 0 0

Απεικόνιση σε πίνακα

00011000 00111100 00111100 00011000

Γραμμική απεικόνιση

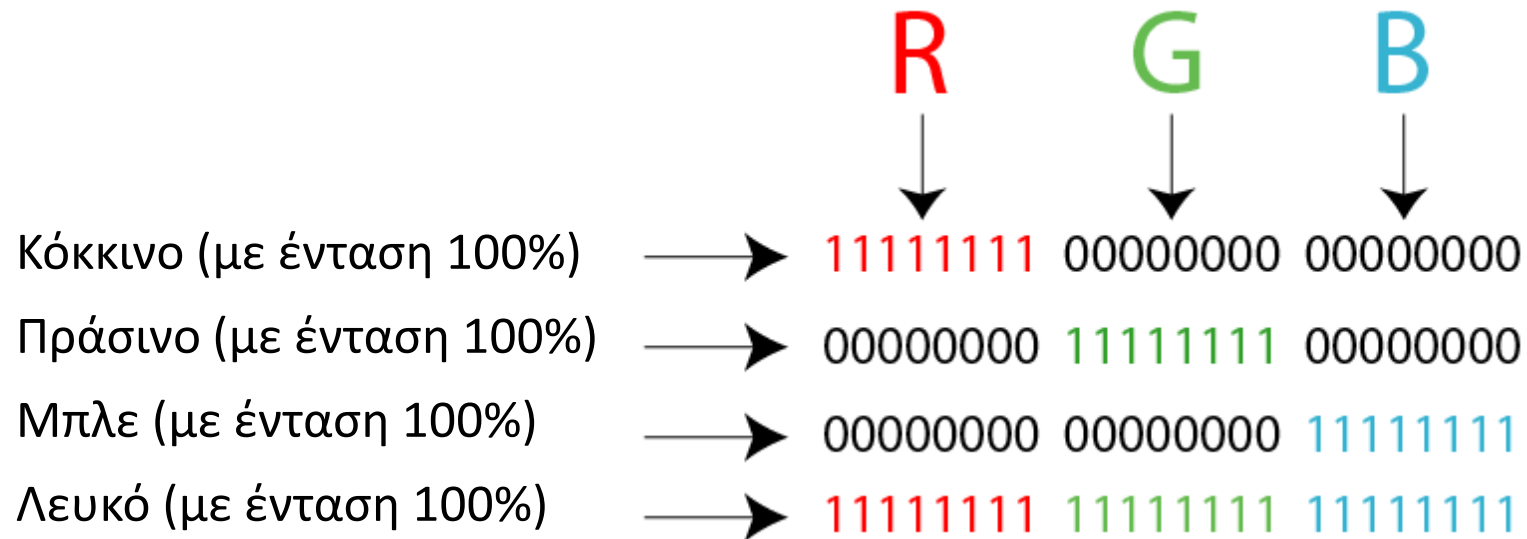
Για να εμφανίσετε εικόνα με 4 επίπεδα κλίμακας του γκρι, ένα pixel αντιπροσωπεύεται από ένα μοτίβο 2-bit (00 μαύρο, 01 σκούρο γκρι, 10 ανοιχτό σκούρο γκρι, 11 λευκό)

Εφαρμογές στα Γραφικά – Έγχρωμη εικόνα

Προγραμματισμός με Bits

- Κάθε έγχρωμο pixel αποσυντίθεται σε κόκκινο, πράσινο, μπλε.
- Η ένταση κάθε χρώματος αντιστοιχίζεται σε ένα μοτίβο bit (συνήθως 8-bit).

Προγραμματισμός με Bits (Συζήτηση)

- Σε αυτή την διάλεξη θα δούμε πως μπορούμε να **επεξεργαστούμε τα bits** από μια εφαρμογή για εφαρμογές σε Δίκτυα, Βάσεις Δεδομένων, Λ.Σ., κτλ.
 - Στόχος δεν είναι να εμβαθύνουμε πολύ, περισσότερο το ζητούμενο είναι να δείτε ότι μια τέτοια επεξεργασία είναι εφικτή
- Κάποια από αυτά που θα δούμε σε αυτή την ενότητα στηρίζονται στο πως είναι τα δεδομένα **αποθηκευμένα στην μνήμη**.
 - Συνεπώς, οι τεχνικές αυτές ενδέχεται να δυσχεράνουν την **μεταφερσιμότητα** του κώδικα σας, εάν δεν προγραμματιστούν ορθά
 - Βεβαιωθείτε ότι θα χρησιμοποιήσετε τις τεχνικές αυτές μόνο όπου **αντιλαμβάνεστε** πλήρως την **χρήση τους**.
- Επίσης, περιορίστε την χρήση τους σε **μερικές ενότητες** του κώδικα σας (π.χ., με επιλεκτικό compile `#ifdef`) παρά σε **όλο τον κώδικα**.
- Σε κάθε περίπτωση, αργά ή γρήγορα θα **χρειαστείτε** τους τελεστές αυτούς στην **πορεία των σπουδών** σας ή την **επαγγελματική σας πορεία**.
 - Π.χ., επέκταση υφιστάμενου κώδικα, μεταφορά βιβλιοθηκών κτλ.

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

- Η C (και όλες οι πραγματικές γλώσσες) παρέχει **έξι (6) δυαδικούς** τελεστές (`>>`, `<<`, `&`, `~`, `^`, `|`), οι οποίοι εφαρμόζονται πάνω σε **ακέραιες τιμές (μόνο!)** σε επίπεδο **bit**.

- Οι τελεστές ολίσθησης μετακινούν τα bits σε ένα ακέραιο στα δεξιά ή στα αριστερά:

- `val << offset` (Αριστερή Ολίσθηση)
- `val >> offset` (Δεξιά Ολίσθηση)

- Όπου `offset` είναι θετικός ακέραιος μέσα στο εύρος ορισμού του `val`.

- Π.χ., εάν `val` είναι `unsigned short` τότε το `offset` είναι μέχρι 16, εναλλακτικά κάποιιοι μεταγλωττιστές προειδοποιούν
`warning: left shift count >= width of type`

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

- Θυμηθείτε ότι για την αναπαράσταση ακεραίων έχουμε τις ακόλουθες αναπαραστάσεις:
 - **Μέθοδος Signed Magnitude (SM)**
 - (0|1) 1010... : Όπου το πρώτο bit είναι το πρόσημο (Δυο αναπαραστάσεις για το 0 το +0=0000, -0=1000)
 - **Μέθοδος One's Complement (1C)**
 - Όπου ο αρνητικός ενός ακεραίου είναι αυτός όπου όλα τα bits είναι αντιστραμμένα. 00000000000001101 = 13 και 11111111111110010 = -13.
 - Χρησιμοποιήθηκε σε παλιές μηχανές α
 - Πρόβλημα: Δυο αναπαραστάσεις για το 0 (0000 και το 1111);
 - **Μέθοδος Two's Complement (2C)**
 - Για αρνητικούς: Το One's Complement + 1
 - $-13 = 11111111111110010 + 1 = 11111111111110011$
 - Είναι αυτό που χρησιμοποιείται στους Η/Υ σήμερα για αναπαράσταση ακεραίων (ιδιότητες: $--B = B$, μια αναπαράσταση του 0)

<http://www.cs.umd.edu/class/sum2003/cmsc311/Notes/Data/twoscomp.html>

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

- Παράδειγμα εφαρμογής των δυο τελεστών στην ακέραια τιμή 13:

```
unsigned short i, j;
```

```
i = 13;
```

```
/* i is now 13 (binary 00000000000001101) */
```

```
j = i << 2; // δηλ., floor(13 * 4) = 52!
```

```
/* j is now 52 (binary 00000000000110100) */
```

```
j = i >> 2; // δηλ., floor(13/4) = f(3.25) = 3!
```

```
/* j is now 3 (binary 00000000000000011) */
```

Τα μηδενικά προστίθενται αυτόματα στην αρχή ή τέλος!

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

- Το αποτέλεσμα του $i \ll j$ είναι αυτό όπου τα bits στο i μετακινούνται αριστερά κατά j θέσεις.
 - Για κάθε bit που γίνεται “shifted off” στο αριστερό άκρο του i , ένα zero bit εισάγεται στα δεξιά (στο least significant bit - LSB)

```
j = i << 2;  
/* j is now 52 (binary 0000000000110100) */
```
 - Το αποτέλεσμα του $i \gg j$ είναι αυτό όπου τα bits στο i μετακινούνται δεξιά κατά j θέσεις.
 - Εάν i είναι **unsigned** ή εάν η τιμή του i είναι **μη-αρνητική**, μηδενικά προστίθενται στα αριστερά (στο MSB).
 - Εάν i είναι αρνητικό, το αποτέλεσμα εξαρτάται από την υλοποίηση!
- Για λόγους μεταφερσιμότητας, χρησιμοποιείτε το shifting ΜΟΝΟ πάνω σε unsigned ακέραιους!**

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

Αποδοτικός Πολλαπλασιασμός / Διαίρεση με δυνάμεις του 2!

- Το $x \ll y$ μας δίνει ένα πολύ αποδοτικό τελεστή για **πολλαπλασιασμό** του x με 2^y !
 - Π.χ., $13 * 4 = 52$ είναι το ίδιο με $13 \ll 2 = 52$
 - `/* j is now 52 (binary 00000000000110100) */`
- Αντίστοιχα, το $x \gg y$ μας δίνει ένα αποδοτικό τελεστή για **διαίρεση** του x με 2^y !
 - Π.χ., $13 / 4 = 3$ είναι το ίδιο με $13 \gg 2 = 3$
 - `/* j is now 3 (binary 000000000000000011) */`

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

Άλλες Επισημάνσεις

- Οι **τελευταίοι** x, y ($x \ll y$), εάν και συνήθως τύπου `int`, μπορεί να είναι και `char`.
 - `unsigned char` ή `char` μας δίνει 8 bits
- Το **αποτέλεσμα** θα φέρει σε κάθε περίπτωση τον τύπο του **αριστερού μέλους**
- Προσοχή πρέπει να δίνεται στις **προτεραιότητες** των τελεστών:
 - $i \ll 2 + 1$ σημαίνει $i \ll (2 + 1)$, όχι $(i \ll 2) + 1$
 - Εφόσον οι δυαδικοί τελεστές έχουν **χαμηλότερη προτεραιότητα από τους αριθμητικούς τελεστές** (δες επόμενη διαφάνεια)

Τελεστές Ολίσθησης (Bitwise Shift Operators)

Operator	Description	Associativity
()	Parentheses (function call) (see Note 1)	left-to-right
[]	Brackets (array subscript)	
.	Member selection via object name	
->	Member selection via pointer	
++ --	Postfix increment/decrement (see Note 2)	
++ --	Prefix increment/decrement	right-to-left
+ -	<u>Unary plus/minus</u>	
! ~	<u>Logical negation/bitwise complement</u>	
(type)	<u>Cast (change type)</u>	
*	Dereference	
&	Address	
sizeof	Determine size in bytes	
* / %	Multiplication/division/modulus	left-to-right
+ -	Addition/subtraction	left-to-right
<< >>	Bitwise shift left, Bitwise shift right	left-to-right
< <=	Relational less than/less than or equal to	left-to-right
> >=	Relational greater than/greater than or equal to	
== !=	Relational is equal to/is not equal to	left-to-right

high

medium

Επιπλέον Δυαδικοί Τελεστές { ~, &, ^, | }

&	Bitwise AND	left-to-right
^	Bitwise exclusive OR	left-to-right
	Bitwise inclusive OR	left-to-right
&&	Logical AND	left-to-right
	Logical OR	left-to-right
?:	Ternary conditional	right-to-left
=	Assignment	right-to-left
+= -=	Addition/subtraction assignment	
*= /=	Multiplication/division assignment	
%= &=	Modulus/bitwise AND assignment	
^= =	Bitwise exclusive/inclusive OR assignment	
<<= >>=	Bitwise shift left/right assignment	
,	Comma (separate expressions)	left-to-right

medium

low

Επιπλέον Δυαδικοί Τελεστές { ~, &, ^, | }

- Προτεραιότητες:

Ψηλότερη:

~

>> <<

&

^

Χαμηλότερη:

|

- Παραδείγματα:

$i \& \sim j \mid k$ σημαίνει $(i \& (\sim j)) \mid k$

$i \wedge j \& \sim k$ σημαίνει $i \wedge (j \& (\sim k))$

- Κάνοντας ορθολογιστική χρήση των παρενθέσεων θα μας σώσει από πολλά λογικά λάθη.

Επιπλέον Δυαδικοί Τελεστές { \sim , $\&$, \wedge , \mid }

- Υπάρχουν τέσσερις επιπρόσθετοι τελεστές:
 - \sim Δυαδικό Συμπλήρωμα (bitwise complement)
 - $\&$ Δυαδική Σύζευξη (bitwise AND)
 - \mid Δυαδική Διάζευξη (bitwise inclusive OR)
 - \wedge Δυαδική Αποκλειστική Διάζευξη (bitwise XOR)
- Ο τελεστής \sim είναι μοναδιαίος, ενώ οι υπόλοιποι είναι δυαδικοί.
 - Οι τελεστές αυτοί εφαρμόζουν τις γνωστές Boolean πράξεις απευθείας πάνω στη δυαδική ακολουθία του τυπου (ακεραίου ή χαρακτήρα)
 - Διαφορετικό από $\&\&$, $\mid\mid$ που είναι λογικοί τελεστές σύγκρισης
 - Θυμηθείτε ότι το XOR επιστρέφει 1 εάν το ένα εκ' των δυο bit είναι 1 αλλά **όχι και τα δυο**.

Επιπλέον Δυαδικοί Τελεστές { ~, &, ^, | }

- Παραδείγματα χρήσης των ~, &, ^, και | :

```
unsigned short i, j, k;
i = 21;
/* i is now      21 (binary 0000000000010101) */
j = 56;
/* j is now      56 (binary 0000000000111000) */
k = ~i; // flip all bits
/* k is now 65514 (binary 1111111111101010) */
k = i & j; // εύρεση κοινών bits ...
/* k is now      16 (binary 0000000000010000) */
k = i | j; // το ένα ή το άλλο (ή και τα δυο)
/* k is now      61 (binary 0000000000111101) */
k = i ^ j; // είτε το ένα ή το άλλο (όχι και τα δυο)
/* k is now      45 (binary 0000000000101101) */
```


Επιπλέον Δυαδικοί Τελεστές { ~, &, ^, | }

- Ας δούμε κάποιες **απλές** πρακτικές χρήσεις των τελεστών αυτών
 - Σε λίγο θα δούμε κάποιες συχνές ρουτίνες

Παράδειγμα (Συμπλήρωμα)

- Ο τελεστής ~ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να κάνει ακόμη και χαμηλού επιπέδου προγράμματα **μεταφέρσιμα**
 - π.χ., Θέλουμε ένα **flag vector**, αρχικοποιημένο σε «1» για όλες τις θέσεις:
`unsigned int a = ~0;`
 - π.χ., Θέλουμε ένα **flag vector**, αρχικοποιημένο σε «1» για όλες τις θέσεις εκτός τις τελευταίες πέντε θέσεις.
 - `unsigned int a = 0x1F;` // Δεκαεξαδική αναπαράσταση, θυμηθείτε ότι $0x00_{16} = 0000\ 0000_2$, $0xFF_{16} = 1111\ 1111_2$ ($1F_{16} = 0001\ 1111_2$)
 - `unsigned int a = ~0x1F;` ($1110\ 0000_2$)

Σύνθετοι Δυαδικοί Τελεστές {&=, ^=, |=}

- Οι σύνθετοι τελεστές ανάθεσης (compound assignment operators) &=, ^=, και |= ανταποκρίνονται στους δυαδικούς τελεστές &, ^, και |:

```
i = 21;
/* i is now 21 (binary 0000000000010101) */

j = 56;
/* j is now 56 (binary 0000000000111000) */

i &= j; // άρα αποφεύγω k = i & j, αλλά χάνω το i
/* i is now 16 (binary 0000000000010000) */

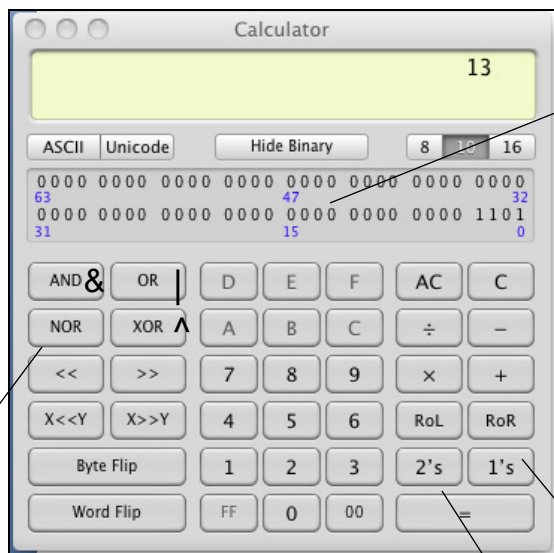
i ^= j; // Χρησιμοποιείται το νέο i ...
/* i is now 40 (binary 0000000000101000) */

i |= j;
/* i is now 56 (binary 0000000000111000) */
```

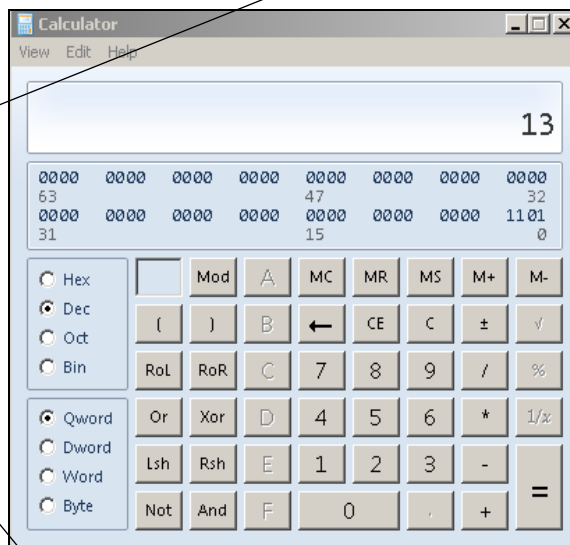

Υπολογιστική για Προγραμματιστές

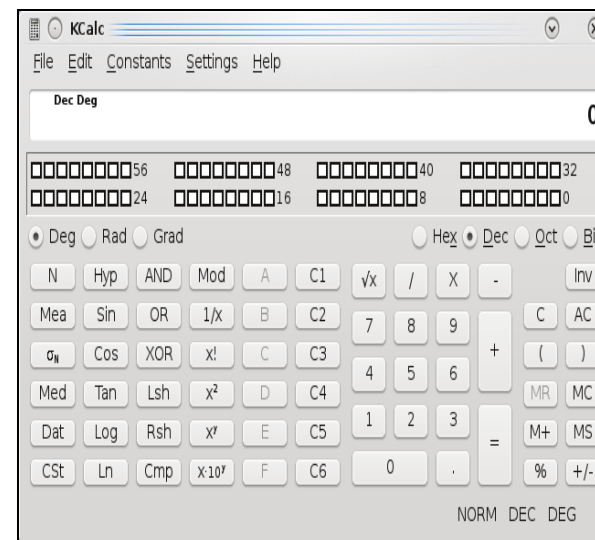
- Ένα σημαντικότατο εργαλείο για ένα προγραμματιστή είναι μια εξειδικευμένη αριθμομηχανή για προγραμματιστές! *Bit viewer*

Calculator (MacOSX)
Programmer View

Calculator (Win7)
Programmer View

Kcalc (Linux)

$\sim b+1$ $\sim b$ (complement)

Συχνές Δυαδικές Πράξεις

- Οι δυαδικοί τελεστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να εξάγουμε ή μεταβάλουμε επιλεκτικά κάποια δεδομένα
- **Συχνές Δυαδικές Πράξεις:**
 - **Ανάθεση** ενός bit (Setting)
 - **Μηδενισμός** ενός bit (Clearing)
 - **Δοκιμή** ενός bit (Testing)
- **Υποθέσεις (χωρίς απώλεια της γενικότητας):**
 - i είναι 16-bit `unsigned short` μεταβλητή. $i=0x0000$
 - Εάν θέλαμε 32-bit, τότε `unsigned int`, δηλ., $i=0x00000000$
 - Το αριστερότερο— ή ***most significant***—bit θα το ονομάσουμε bit 15 και το least significant ως bit 0.

Συχνές Δυαδικές Πράξεις (Setting a bit)

• Ανάθεση bit ($i \mid= \text{mask}$)

Ο ευκολότερος τρόπος για να τεθεί το bit 4 (πέμπτο από δεξιά) του i είναι να γίνει OR η τιμή του i με **σταθερή τιμή** $0x0010_{16}$ ($0000\ 0000\ 0001\ 0000_2$), π.χ.,

```
 $i \mid= 0x0010;$  /*  $i$  is now  $????\ ????\ ???1\ ???? *$ 
```

Επομένως χρησιμοποιώ δυνάμεις του 2:

$0x8000$ (32768),	$0x4000$ (16384),	$0x2000$ (8192),	$0x1000$ (4096),
$0x800$ (2048),	$0x400$ (1024),	$0x200$ (512),	$0x100$ (256),
$0x80$ (128),	$0x40$ (64),	$0x20$ (32),	$0x10$ (16),
$0x8$ (8),	$0x4$ (4),	$0x2$ (2),	$0x1$ (1)

• Δημιουργία Μάσκας ($1 \ll j$)

- Εάν η θέση του bit που θέλουμε να μεταβάλουμε βρίσκεται σε **μεταβλητή j** , μπορούμε πρώτα να **φτιάξουμε μια μάσκα** και μετά την **ανάθεση με το $\mid=$**

```
 $i \mid= 1 \ll j;$  /* sets bit  $j$  */
```

- Π.χ., εάν $j=3$, τότε $1 \ll j$ είναι το $0x0008$. ($0000\ 0000\ 0000\ 1000_2$)

Συχνές Δυαδικές Πράξεις (Testing a bit)

- **Δοκιμή ενός bit (*i* & mask)**

- Μια έκφραση `if` δοκιμάζει κατά πόσο το **bit 4** (πέμπτο από δεξιά) του `i` έχει τεθεί:

```
if (i & 0x0010) ... /* tests bit #4 */
```

- Αντίστοιχα με πριν, μια έκφραση που ελέγχει κατά πόσο το **bit j** του `unsigned int i` έχει τεθεί:

```
if (i & (1 << j)) ... /* tests bit j */
```

- Μια έκφραση δοκιμάζει κατά πόσο τα **τελευταία 4 bit** του `i` έχουν τεθεί.

```
if (i & (1 | (1<<1) | (1<<2) | (1<<3)))
```

ή καλύτερα

```
if (i & 15) ή (i & 0xF) /* 15=...01111 */
```


Συχνές Δυαδικές Πράξεις (Clearing a bit)

- Μηδενισμός bit (**`i &= ~mask`**)

- Για να μηδενίσουμε το **πέμπτο bit** του `i` απαιτεί μια μάσκα (`mask`) με ένα 0 bit στη θέση 4 και 1 bits στο υπόλοιπο:

Αρχικοποίηση `i`

```
i = 0x00ff; /* π.χ. αρχικοποίηση i:0000 0000 1111 1111 */
```

```
i &= ~0x0010; /* Η μάσκα: ~0x0010 = 1111 1111 1110 1111 */
```

```
/* Τελική Τιμή του i:                0000 0000 1110 1111 */
```

- **Αντίστοιχα με το παράδειγμα της ανάθεσης, για να μηδενίσουμε ένα αυθαίρετο bit του οποίου η θέση αποθηκεύεται σε μεταβλητή `j`:**

```
i &= ~(1 << j); /* μηδενίζει το bit j */
```


Ονόματα σε Μάσκες

- Είναι **ευκολότερο**, και πιο **κατανοητό** εάν αποφεύγονται οι **hard coded μάσκες**.
- Ειδικότερα, είναι πιο ξεκάθαρο εάν χρησιμοποιούνται **ονόματα στις μάσκες**
- Υποθέστε για παράδειγμα ότι τα bits **0, 1, and 2** ενός ακεραίου αντιστοιχούν στα **χρώματα blue, green, και red**, αντίστοιχα, τότε **δηλώνουμε**:

```
#define BLUE    1
#define GREEN   2
#define RED     4
```

*** οι σταθερές είναι δυνάμεις του 2 (όπως δείξαμε πριν)**

Ονόματα σε Μάσκες

- Ανάθεση, Μηδενισμός και Δόκιμη του BLUE bit:

```
i |= BLUE;           /* θέτει BLUE bit */
if (i & BLUE) ...    /* δοκιμάζει BLUE bit */
i &= ~BLUE;          /* μηδενίζει BLUE bit */
```

- Ορισμός Πολλαπλών bits ταυτόχρονα::

```
i |= BLUE | GREEN;   /* θέτει BLUE και GREEN */
i &= ~(BLUE | GREEN); /* μηδεν. BLUE και GREEN */
if (i & (BLUE | GREEN)) /* δοκιμ. BLUE και GREEN */
```

